

Husk på sektorloverket

Arealplanlegging og vannmiljø, seminar 12.11.24

Mari Olsen, SFIN

Statsforvalteren i Innlandet

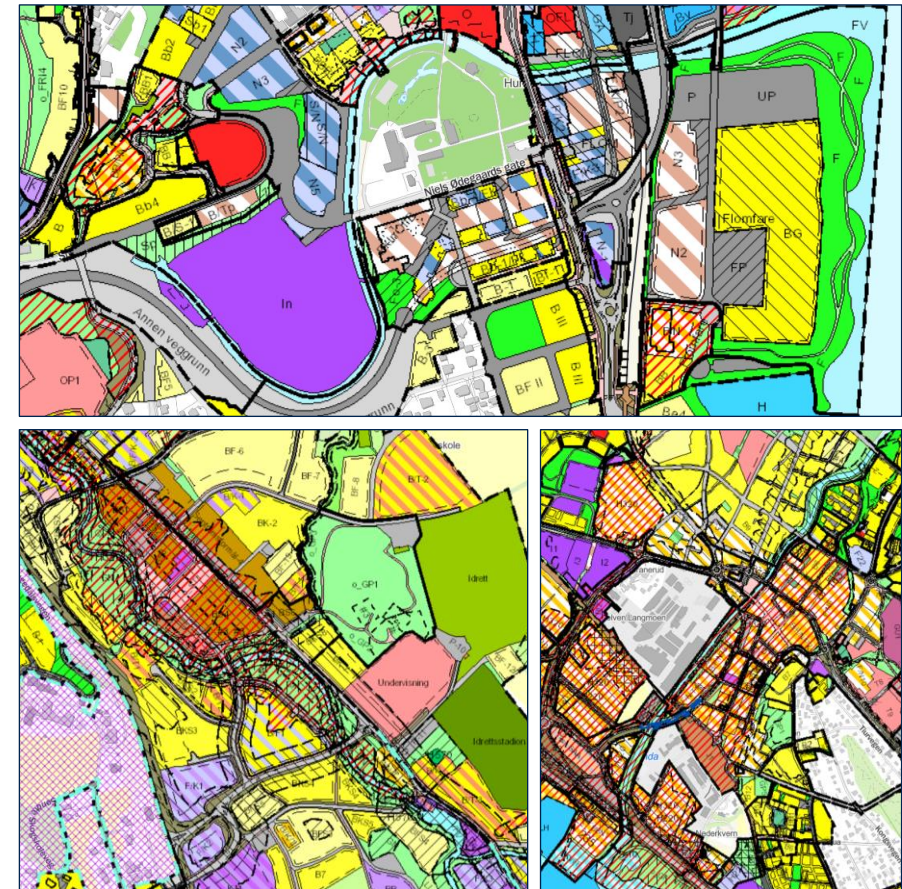

14.11.2024

Mange planer medfører tiltak i vassdrag

- Hovedprinsipp: Planlegging og forvaltning av arealer og andre naturressurser skal foregå etter bestemmelsene i plan- og bygningsloven
- Mange planer inkluderer vassdrag – flere medfører også inngrep
  - Utfylling/igjenfylling, lukking/åpning, flytting, bru/kulvert/rør, flomtiltak/erosjonssikring, fjerning av kantvegetasjon, masseuttak osv.
- Varig eller midlertidig, direkte eller indirekte påvirkning
- Mål å sikre vassdragshensyn godt nok i plan, uansett plannivå og grad av inngrep

Utklipp fra Innlandsgis

Sektorloverket

- Finnes et sektorloverk som gjør seg gjeldende, også for tiltak som følger av planer etter pbl
- Pr. nå ikke en generell bestemmelse i pbl som regulerer forholdet til sektorlovgivningen
- Det betyr:
  - Må se i den enkelte sektorlov
  - De forskjellige sektorlovene har ulik kobling til pbl
  - Varierende grad av samordning, både med pbl og mellom de ulike sektorlovene
- Vassdragstiltak: Sektorlovene håndheves av andre enn lokal planmyndighet

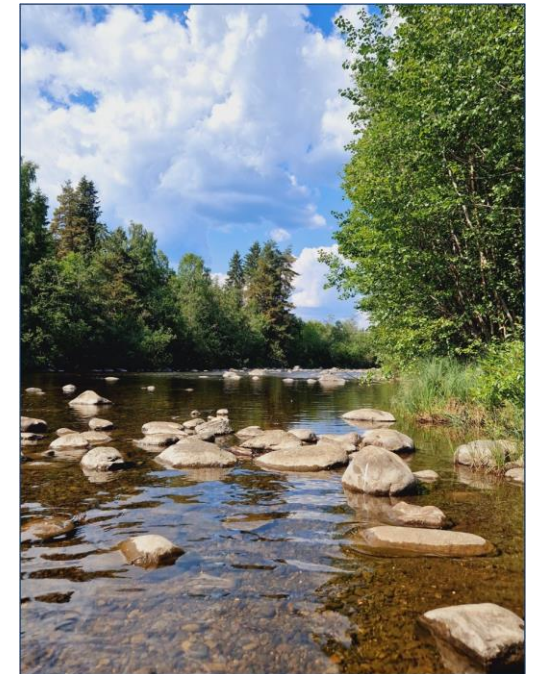

Foto: Mari Olsen

Aktuell artikkel:
Plan- og bygningsloven – en felles arena for sektorer og interesser?
Nikolai K. Winge
KART OG PLAN, Vol. 77, pp. 7–20, POB 5003, NO-1432
Ås, ISSN 0047-3278 (2017)

I praksis

- Utarbeider/vedtar en plan der enkelte tiltak er avhengig av avklaring fra sektorlover
- Kommunen vedtar en plan der andre myndigheter skal gi tillatelse til enkelte elementer i planen

- Ulik grad av detaljering i en plan
  - Hvor tydelig klarer man å beskrive de tiltakene som vil ha betydning for vassdrag?
  - Hvor presise og avbøtende bestemmelser kan lages?
  - Er vassdragstiltaket detaljprosjektert?
  - Anleggsfasen vs. permanent situasjon

- Legge gode nok rammer i en reguleringsplan, som behandlingen etter sektorloverket kan bygge på

Lakse- og innlandsfiskeloven

- § 7: Hensynet til fiskeinteressene og ivaretagelse av fiskens og andre ferskvannsorganismers økologiske funksjonsområder skal innpasses i planer etter plan- og bygningsloven i kommune og fylke
- Forskrift om fysiske tiltak i vassdrag:
  - Uten tillatelse er det forbudt å sette i verk fysiske tiltak som medfører eller kan medføre fare for forringelse av produksjonsmulighetene for fisk eller andre ferskvannsorganismer
- Ofte en forskrift som blir aktuell for vassdragstiltak i plan
- Det er ikke gitt særskilte regler om samordning mellom forskriften og pbl

Foto: Mari Olsen

Forskrift om fysiske tiltak i vassdrag

- Gjelder side om side med pbl
- Tiltak krever tillatelse uavhengig av hvordan det er behandlet etter pbl
- Tiltak kan følges opp som en ulovlighet, selv om tiltaket er lovlig etter pbl
- Gjelder også der NVE har bestemt at tiltaket ikke krever konsesjon, fordi tiltaket er tillatt i reguleringsplan, jf. vannressursloven § 20.

Tidlig dialog med rette myndighet (FK eller SF):
Bør ikke regulere noe gjennom pbl som det ikke blir gitt tillatelse til i ettertid

Finn ut når det er mest hensiktsmessig å behandle det:

Før planvedtak, så vilkår og forutsetninger kan tas med inn i reguleringsplanen?

Etter vedtak, når man har et større kunnskapsgrunnlag, detaljprosjektering etc.?

Forurensningsloven

- Tiltak i plan kan også kreve tillatelse etter forurensningsloven
  - Mudring, dumping og utfylling, industri, utslipp, større infrastrukturprosjekter o.l.
  - Er ikke samordnet med forskrift om fysiske – gjelder side om side, men favner bredere
- § 11: Hvis virksomheten vil være i strid med endelige planer etter pbl skal forurensningsmyndigheten bare gi tillatelse etter forurensningsloven med samtykke fra planmyndigheten
- Viktig å være tidlig ute ift. saksbehandlingstid

Foto: Mari Olsen

Vannressursloven § 11

- **Langs bredden av vassdrag med årssikker vannføring skal det opprettholdes et begrenset naturlig vegetasjonsbelte som motvirker avrenning og gir levested for planter og dyr.**
- Hvis planen medfører fjerning av kantvegetasjon - behov for dispensasjon etter § 11 (SF).
- Loven fastsetter ikke krav om kantvegetasjonens bredde, men har et klart funksjonskrav – viktig for plan
- Ulovlig fjerning kan følges opp selv om tiltaket er lovlig etter pbl
- Hva hvis bredden på kantvegetasjon er fastsatt i plan?
  - Kommunen kan ikke gi dispensasjon etter pbl til å fjerne kantvegetasjon før SF eventuelt har gitt dispensasjon etter § 11.

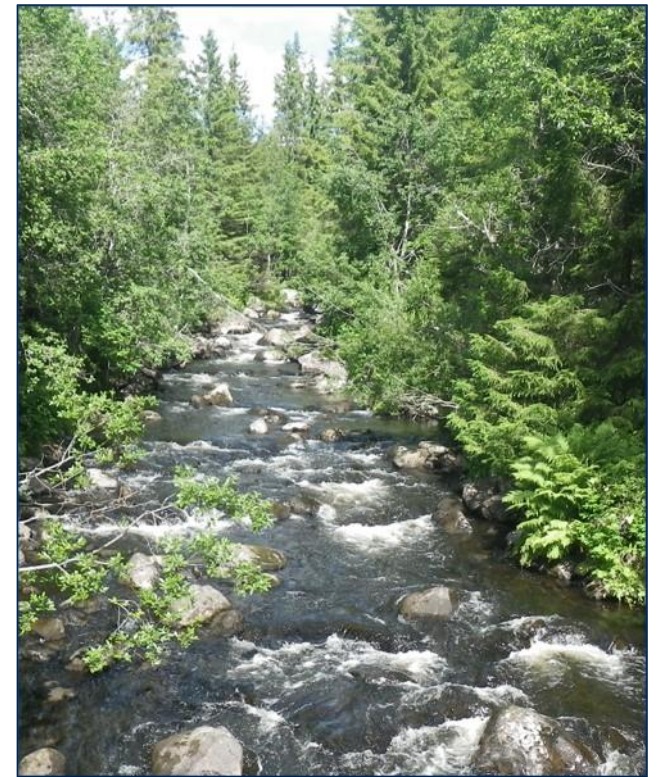

Foto: Odd Henning Stuen

Vannressursloven § 8 og § 20

- Vannressursloven § 20 åpner opp for samordning med reguleringsplan etter pbl
- NVE er myndighet
- Kan bestemme at det ikke er nødvendig med konsesjon for vassdragstiltak som er tillatt i reguleringsplan etter plan- og bygningsloven, jf. § 20.
  - Forutsetter at reguleringsplanen ivaretar de hensyn som vannressursloven skal ivareta
  - Forskrift om fysiske tiltak vil gjelde

Samordning mellom vannressursloven og forskrift om fysiske tiltak i vassdrag:

Forbudet etter a og b gjelder ikke dersom tiltaket krever konsesjon etter vassdragsreguleringsloven eller vannressursloven.

Unntaket gjelder tilsvarende for tiltak som er gitt gjennom pålegg av NVE, Statsforvalteren eller Miljødirektoratet med hjemmel i konsesjoner eller direkte i konsesjonsvilkårene.

Viktig å huske på

- God beskrivelse av vassdragstiltak i plan – synliggjøre både for seg selv og høringsinstansene
- Identifisere berørte sektorlover tidlig i en planprosess
- Ha dialog med rette myndighet
- Ha en plan på når tiltakene skal omsøkes – framdrift, forutsigbarhet
- Hvis tiltak endres i søknadsprosessen i etterkant av vedtatt plan – må det til en disp. etter pbl?

- **Mål:**
  - At det ikke reguleres tiltak som er i strid med sektorlowerket
  - Ikke glemme sektorlowerket selv om man har en vedtatt plan

Takk for meg!

Statsforvalteren i Innlandet

Facebook Statsforvalteren i Innlandet
Nettside www.statsforvalteren.no/in